

Materiál na rokovanie

Hospodárskej a sociálnej rady SR

dňa 23.3.2026

k bodu č. 17

Stanovisko ZMOS

k „Požiadavka na systémové riešenie podhodnoteného odmeňovania zamestnancov v sektore sociálnych služieb v kontexte aktuálneho mzdového vývoja“

Všeobecne k návrhu :

Známou a dlhodobo pretrvávajúcou skutočnosťou je, že zamestnanci v zariadeniach sociálnych služieb s verejným zriaďovateľom sú odmeňovaní podľa zákona č. 553/2003 Z. z., pričom základná stupnica platových taríf nezodpovedá aktuálnemu mzdovému vývoju a v niektorých prípadoch nedosahuje ani úroveň minimálnej mzdy.

V praxi tak dochádza k dorovnávaniu mzdy do minimálnej mzdy prostredníctvom osobného príplatku. Osobný príplatok je pritom podľa § 10 zákona č. 553/2003 Z. z. nenárokovou zložkou platu, ktorá je určená na hodnotenie pracovných výsledkov, nie na systémové dorovnávanie mzdy.

Odmeňovanie sa tým zjednocuje bez ohľadu na náročnosť práce, kvalifikáciu, prax a zodpovednosť. Tento stav vytvára nespravodlivé rozdiely v odmeňovaní a zároveň odrádza nových uchádzačov od vstupu do sektora sociálnych služieb.

Pripomienky k návrhu:

ZMOS sa pripája k iniciatíve Konfederácie odborových zväzov SR (KOZ SR) a podporuje otvorenie témy systémového riešenia odmeňovania zamestnancov v sektore sociálnych služieb.

ZMOS sa stotožňuje s identifikáciou problému, najmä pokiaľ ide o neaktuálnosť základnej stupnice platových taríf, ich nedostatočnú väzbu na minimálnu mzdu a dôsledky v podobe zjednocovania odmeňovania bez ohľadu na náročnosť práce, kvalifikáciu a zodpovednosť. Súčasný stav vedie k dlhodobému podhodnoteniu zamestnancov a negatívne ovplyvňuje stabilitu personálu v zariadeniach sociálnych služieb.

ZMOS podporuje požiadavku na systémové riešenie, najmä v podobe úpravy základnej stupnice platových taríf a zavedenia pravidelného valorizačného mechanizmu. Rovnako považuje za vecne opodstatnený návrh na vytvorenie osobitnej stupnice platových taríf pre zamestnancov

zariadení sociálnych služieb, a to vzhľadom na osobitný spoločenský význam tejto oblasti, demografický vývoj a rastúci dopyt po sociálnych službách.

Zroveň ZMOS zdôrazňuje, že navrhované opatrenia musia byť sprevádzané zabezpečením adekvátneho finančného krytia zo štátneho rozpočtu. Nie je možné, aby zvýšené nároky na odmeňovanie boli prenesené na rozpočty miest a obcí bez zodpovedajúceho navýšenia zdrojov.

ZMOS upozorňuje, že bez systémového financovania dochádza k situácii, kedy zamestnanci vykonávajú odborné a náročné činnosti za odmenu na úrovni minimálnej mzdy, čo je dlhodobo neudržateľné a neprimerané charakteru vykonávanej práce.

ZMOS preto požaduje, aby riešenie odmeňovania zamestnancov v sociálnych službách bolo nastavené systémovo, dlhodobo udržateľne a s jasným zabezpečením finančných zdrojov zo strany štátu, bez negatívnych dopadov na rozpočty územnej samosprávy.

Záver: ZMOS navrhuje, aby Hospodárska a sociálna rada SR odporučila gestorovi zákona č. 553/2003 Z. z., ktorým je Úrad vlády SR, pripraviť a predložiť návrh systémového riešenia odmeňovania zamestnancov v sektore sociálnych služieb, najmä úpravou základnej stupnice platových taríf tak, aby zohľadňovala aktuálny mzdový vývoj a minimálnu mzdu, zavedením pravidelného valorizačného mechanizmu a prípadne vytvorením osobitnej stupnice platových taríf pre zamestnancov zariadení sociálnych služieb, pričom financovanie týchto opatrení musí byť zabezpečené zo štátneho rozpočtu pre verejných poskytovateľov sociálnych služieb a nesmie byť prenášané na rozpočty miest a obcí, najmä prostredníctvom znižovania ich príjmov z podielových daní.

doc. PaedDr. Jozef Božik, PhD.

predseda ZMOS